Symposium '26: Van roosterwensen naar randvoorwaarden

Zermelo - 2026-06-08 - Symposium '26

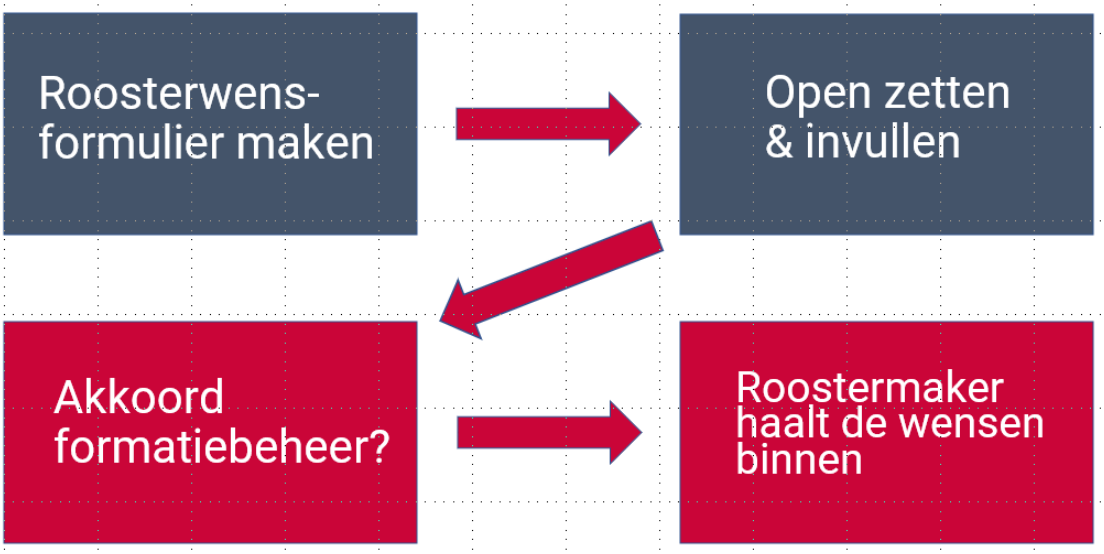
Tijdens het Zermelo Symposium op 18 maart 2026 hebben we verschillende workshops aangeboden. Van enkele presentaties publiceren we een korte samenvatting. Op deze pagina vindt u de belangrijkste punten van de workshop: **Van roosterwensen naar randvoorwaarden**

Roosterwensen in het kort

- Roosterwensen zijn een manier voor docenten om hun voorkeuren, wensen en eisen over de indeling van hun werkweek bekend te maken.
- Zermelo maakt gebruik van dagen en dagdelen om dit uit te drukken, losse lesuren uitgezonderd.
- De CAO-VO bepaalt hoeveel dagen en dagdelen een docent mag werken, op basis van de werktijdfactor.

Roosterwensen in het portal

- De roosterwensen worden ingewonnen via een formulier dat de docenten invullen
- De wensen kunnen worden geaccordeerd door een teamleider en/of formatiebeheerder
- De roostermaker haalt daarna de wensen binnen, die worden omgezet in randvoorwaarden in het roosterprogramma.

Hoe lees je de roosterwensen?

- Er zijn vier smaken mogelijk om de wensen in het vullen: lichte wensen, sterke wensen, blokkades en verplicht werken. (De veplichting is niet door docenten zelf in te vullen.)
- Blokkades (zwart), stellen een eis in dat er op een dag geen lessen mogen komen.
- Verplicht werken (groen) stelt een eis in dat een dag níet vrij mag zijn.
- Sterke wensen (donkerblauw) drukken een voorkeur uit voor een dag vrij. Lukt dat niet, dan kost dat 25.000 tot 100.000 strafpunten in de desktop.
- Lichte wensen (lichtblauw) werken hetzelfde, met een lagere weging: 5000 tot 10.000 strafpunten.

Vertaling naar de desktop

Hoe ziet een roostermaker deze wensen en eisen in de Zermelo desktop?

In het voorbeeld hieronder werkt de docent 3 dagen en 5 dagdelen geeft een sterke wens op voor woensdag vrij. De prioriteit is 'belangrijk'.

grc	OP	0,4000 ☑	5	8	9,2	7	Zeer belangrijk
gsn	OP	0,5000 ☐	3	5	12,0	9	Belangrijk
har	OP	0,7500 ☑	5	8	18,0	20	Zeer belangrijk

Beschrijving		Meting					Score	Begrenzing		Strafpunten			Resultaat	Bron
Eval.type	Type randvoorwaarde	vul	breed	Roosterplaatsen	Masker	Masker	Select	Grens	Max	Basis st.p	Grens st.p	Max st.p	0	
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 2 lichtste dagen	2	-	dagen			0	0			1.000.000		0	PORTAL-EIS:Vrije
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 5 lichtste dagdelen	5	-	dagdelen			0	0			800.000		0	PORTAL-EIS:Vrije
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	wo			0	0			25.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR:

- De dekstop maakt voorwaarden aan waarmee de docent 2 dagen en 5 dagdelen lesvrij moet zijn.

- De sterke wens voor woensdag zorgt voor een extra voorwaarde die stuurt dat het deze dag moet worden, op straffe van 25.000 strafpunten als het een andere dag wordt.

- LET OP: Ophogen van de prioriteit zorgt in dit geval dat de wens een eis wordt!

Het volgende voorbeeld toont een instelling dat de docent verplicht lessen moet hebben op dinsdag, bijvoorbeeld omdat dinsdagmiddag een vergadering plaatsvindt.

men22	OP	0,3700	3	4	5,0	16	Zeer belangrijk
men23	OP	0,4000	3	4	9,2	6	Zeer belangrijk
men24	OP	0,4500	3	5	10,7	12	Zeer belangrijk

Beschrijving		Meting					Score	Begrenzing		Strafpunten			Resultaat	Bron
Eval.type	Type randvoorwaarde	vul	breed	Roosterplaatsen	Masker	Masker	Select	Grens	Max	Basis st.p	Grens st.p	Max st.p	0	
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 2 lichtste roosterplaatsen	2	.	ma wo do vr			0	0			1.000.000		0	PORTAL-EIS:Vrije
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 6 lichtste roosterplaatsen	6	.	mamo mami womo womi domo domi vrmo vrmi			0	0			800.000		0	PORTAL-EIS:Vrije

- Maar wat doet het groene vakje in de Desktop?

- Er komt een randvoorwaarde die regelt dat de docent 2 dagen en 6 dagdelen vrij is.

- Er is geen specifieke voorwaarde voor de dinsdag: deze dag wordt simpelweg buiten de dagen gehouden waar 2 dagen en 6 dagdelen van vrij moeten zijn.

Prioriteit van de wensen

Bovenstaande voorbeelden gaan over eenvoudige roosterwensen met de prioriteit op 'Belangrijk'. Als de prioriteit wordt opgeschroefd, verandert dat de omzetting naar randvoorwaarden in de Desktop aanzienlijk.

- Strafpunten lopen op als de prioriteit sterker wordt.

	Prioriteit 'Belangrijk'	**Prioriteit 'Zeer belangrijk'**	**Prioriteit 'Verplicht'**
Wens (lichtblauw)	5.000 strafpunten	10.000 strafpunten	20.000 strafpunten
Sterke wens (donkerblauw)	25.000 strafpunten	50.000 strafpunten	100.000 strafpunten

Maar een hogere prioriteit zorgt er ook voor dat één of meer wensen ingewilligd *moeten* worden.

- 'Zeer belangrijk' betekent globaal dat aan één van de wensen voldaan moet worden.

- 'Verplicht' regelt dat aan álle wensen voldaan moet worden.

Het is daarom belangrijk om als school goed te overwegen wat het beleid met de prioriteit van de roosterwensen moet zijn. Zermelo heeft deze standaard op 'zeer belangrijk' staan voor iedereen. Aan één wens moet dan verplicht voldaan worden. Maar klopt dat met het schoolbeleid omtrent de roosterwensen? De onderstaande

voorbeelden laten zien hoe de prioriteit zich uitwerkt op de randvoorwaarden in de Zermelo Desktop.

Prioriteit in de praktijk

Hoe ziet de modificatie van de roosterwensen er dan in de praktijk uit? We bekijken docent ADM.

ADM heeft recht op 1 vrije dag en geeft een sterke voorkeur voor vrijdag en een lichte wens voor woensdag vrij op. Dit levert de volgende randvoorwaarden op in de desktop.

Belangrijk:

Eval.type	Type randvoorwaarde	vul	breed	Roosterplaatsen	Masker	Masker	Select	Grens	Max	Basis st.p	Grens st.p	Max st.p	0	
Zo min mogelijk	bezette lesposities op lichtste dag	1	-	dagen			0	0			1.000.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagen
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 2 lichtste dagdelen	2	-	dagdelen			0	0			800.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagdelen
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	vr			0	0			25.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: vr
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	wo			0	0			5.000		0	PORTAL-VOORKEUR: wo

Zeer belangrijk:

Eval.type	Type randvoorwaarde	vul	breed	Roosterplaatsen	Masker	Masker	Select	Grens	Max	Basis st.p	Grens st.p	Max st.p	0	
Zo min mogelijk	bezette lesposities op lichtste dag	1	-	dagen			0	0			1.000.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagen
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 2 lichtste dagdelen	2	-	dagdelen			0	0			800.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagdelen
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	vr			0	0			50.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: vr
Zo min mogelijk	bezette lesposities op lichtste roosterplaats	1	-	wo vr			0	0			1.000.000		0	PORTAL-VERPLICHTAANTAL: 1

Verplicht:

Eval.type	Type randvoorwaarde	vul	breed	Roosterplaatsen	Masker	Masker	Select	Grens	Max	Basis st.p	Grens st.p	Max st.p	0	
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 2 lichtste dagdelen	2	-	dagdelen			0	0			800.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagdelen
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	vr			0	0			100.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: vr
Zo min mogelijk	bezette lesposities op lichtste roosterplaats	1	-	wo vr			0	0			1.000.000		0	PORTAL-VERPLICHTAANTAL: 1

Er is een logische progressie te zien in de hoeveelheid strafpunten die aan de sterke wens hangen. De lichte wens heeft vanaf 'Zeer belangrijk' geen eigen voorwaarde meer, vanuit de logische gedachte dat woensdag of vrijdag verplicht is (sowieso 1.000.000) en vrijdag weegt zwaarder, als sterke wens zijnde, respectievelijk 50.000 of zelfs 100.000 strafpunten extra.

Een ander voorbeeld: BEG heeft recht op twee vrije dagen en geeft drie wensen op: sterke voorkeuren voor woensdag en vrijdag en een lichte wens voor maandag. Wat doet de Desktop met deze wensen, waar meer vrijheid bestaat?

Belangrijk:

Eval.type	Type randvoorwaarde	vul	breed	Roosterplaatsen	Masker	Masker	Select	Grens	Max	Basis st.p	Grens st.p	Max st.p	0	
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 2 lichtste dagen	2	-	dagen			0	0			1.000.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagen
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 4 lichtste dagdelen	4	-	dagdelen			0	0			800.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagdelen
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	wo			0	0			25.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: wo
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	vr			0	0			25.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: vr
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	ma			0	0			5.000		0	PORTAL-VOORKEUR: ma

Zeer belangrijk:

Eval.type	Type randvoorwaarde	vul	breed	Roosterplaatsen	Masker	Masker	Select	Grens	Max	Basis st.p	Grens st.p	Max st.p	0	
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 2 lichtste dagen	2	-	dagen			0	0			1.000.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagen
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 4 lichtste dagdelen	4	-	dagdelen			0	0			800.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagdelen
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	ma			0	0			10.000		0	PORTAL-VOORKEUR: ma
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	wo			0	0			50.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: wo
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	vr			0	0			50.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: vr
Zo min mogelijk	bezette lesposities op lichtste roosterplaats	1	-	ma wo vr			0	0			1.000.000		0	PORTAL-VERPLICHTAANTAL: 1

Verplicht:

Eval.type	Type randvoorwaarde	vul	breed	Roosterplaatsen	Masker	Masker	Select	Grens	Max	Basis st.p	Grens st.p	Max st.p	0	
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 4 lichtste dagdelen	4	-	dagdelen			0	0			800.000		0	PORTAL-EIS:Vrije dagdelen
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	wo			0	0			100.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: wo
Zo min mogelijk	roosterplaatsen met minstens één les	-	-	vr			0	0			100.000		0	PORTAL-STERKEVOORKEUR: vr
Zo min mogelijk	bezette lesposities op de 2 lichtste roosterplaatsen	2	-	ma wo vr			0	0			1.000.000		0	PORTAL-VERPLICHTAANTAL: 2

Hier is wederom de progressie in het strafpuntgewicht te zien. van 25.000 naar 50.000 naar 100.000 voor de sterke wensen. Bij prioriteit Verplicht vervalt uiteindelijk de voorwaarde voor de lichte wens. De twee sterke wensen worden met 100.000 strafpunten het zwaartepunt. Als één daarvan niet lukt is de lichte wens maandag alsnog verplicht.

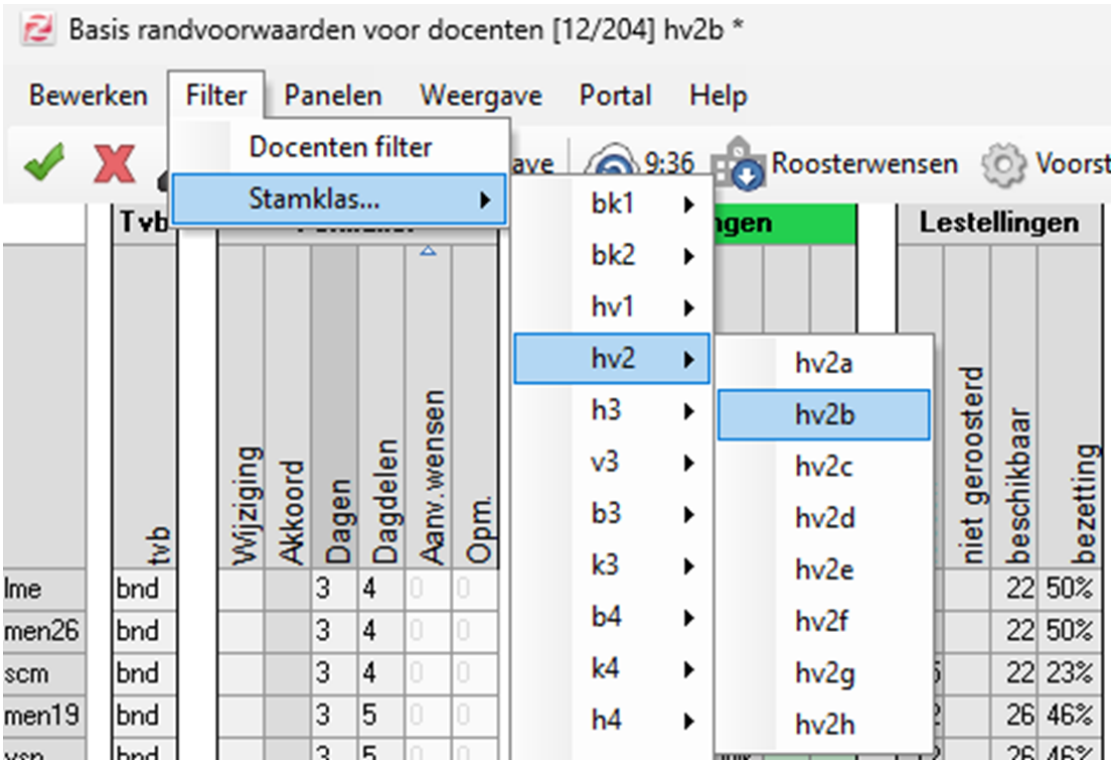
Tips om goede roosterwensen op te vragen

- Zorg voor een goede uitleg bij het roosterwensenformulier
    - Wat verwacht je van de invulling van collega's? Hoeveel wensen moeten of mogen aangegeven worden?
    - Wanneer zijn eisen legitiem?
- Let op de instelling van de prioriteit
    - Eén wens ingevuld? Stel de prioriteit bij of vraag om meer wensen.
- Wensen van parttimers
    - Hebben veel parttimers dezelfde wensen qua vrije dag of juist voor een dag waarop ze wel willen werken? Dat kan een groot effect hebben voor de mensen met grote aanstellingen: zij zullen ondanks ruime beschikbaarheid veel lessen krijgen op de dagen waar parttimers afwezig zijn en op dagen waarop alle parttimers er zijn betrekkelijk weinig les hebben omdat de klassen allemaal al bezet zijn.
- Communicatie formatiebeheerder en roostermaker
    - Bespreek geregeld de wensen die al binnen zijn en kijk of ze goed zijn ingevuld en of er problemen ontstaan.
    - Neem de formulieren ook door met de roostermaker.

- Roostermakers kunnen in portal en desktop controleren of er knelpunten ontstaan op sectie-, team of zelfs stamklasniveau. Als veel docenten dezelfde dag of een aantal dagen vrij willen zijn, kan dat een vak of lesgroep dwingend op bepaalde dagen wegdrukken.

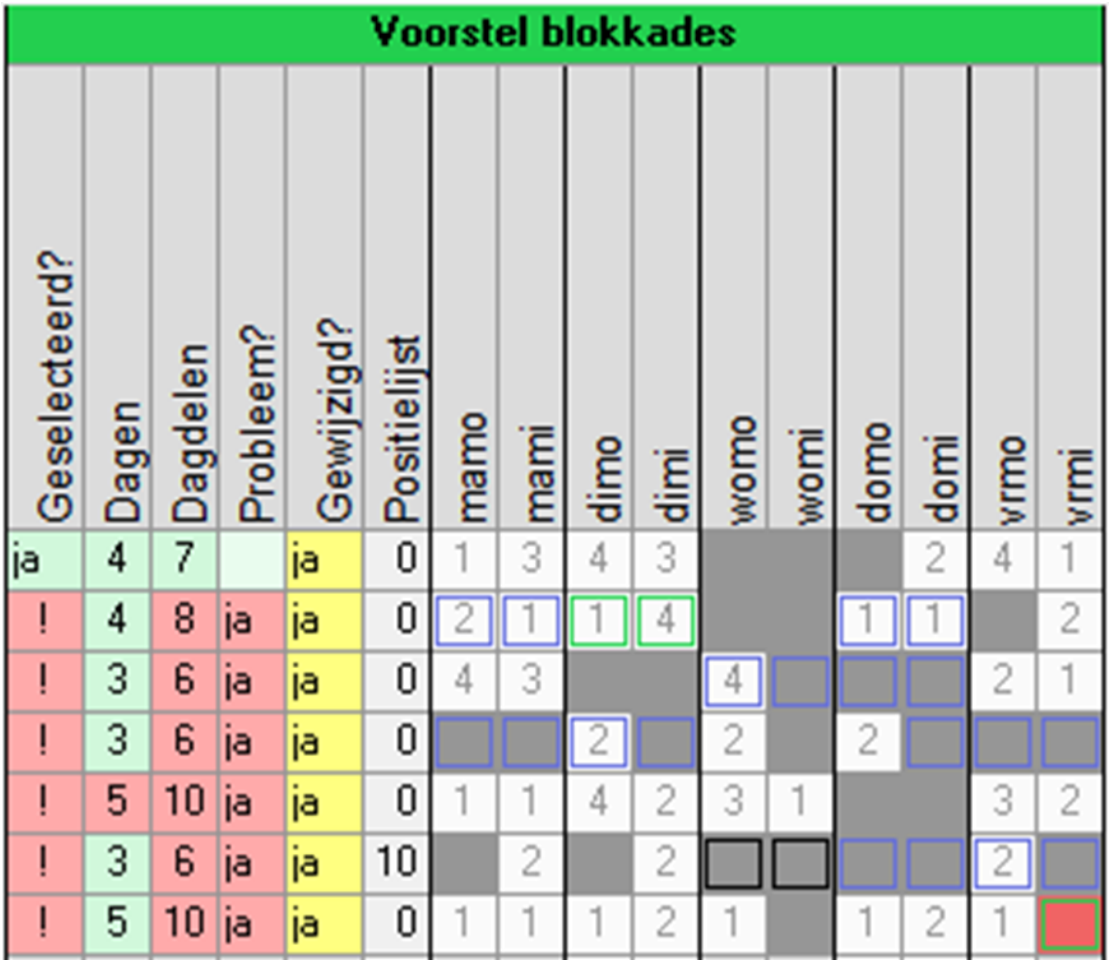
Trucs bij én na het roosteren

- Mogelijke knelpunten zien tijdens het inwinnen van de roosterwensen.
    - In het portal: filter op sectie of team en sorteer de dagen om te zien of er veel blokkades en/of wensen op één dag geconcentreerd zijn
    - In de desktop: filters zijn hier ook beschikbaar in Docenten Basis, zelfs per stamklas.

- Onbepaalde vrije dagen blokkeren als het basisrooster klaar is.
    - Het is natuurlijk heel vervelend als later gedurende het jaar ineens de vrije dagen van docenten wisselen.
    - Selecteer de docenten daarom in het paneel 'Voorstel blokkades' en laat de Desktop blokkades voorstellen.
    - Kies welke blokkades je wilt doorvoeren en klik de andere uit. Kies 'Blokkades doorvoeren' en de Desktop plaatst blokkades op die dagen.
    - Vergeet niet daarna de overname van de roosterwensen voor deze

docenten op 'Nee' te zetten. Anders worden de blokkades elke keer gewist als je roosterwensen binnenhaalt.

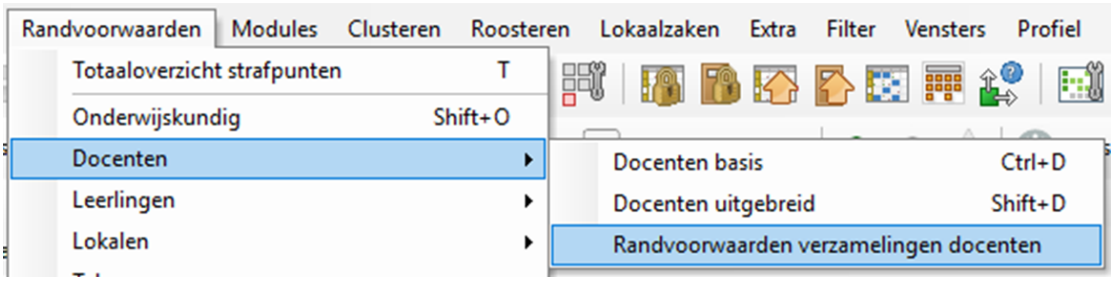
Voorstel blokkades

Geselecteerd?	Dagen	Dagdelen	Probleem?	Gewijzigd?	Positielijst	mamo	mami	dimo	dimi	womo	womi	domo	domi	vrmo	vrmi
ja	4	7		ja	0	1	3	4	3				2	4	1
!	4	8	ja	ja	0	2	1	1	4			1	1		2
!	3	6	ja	ja	0	4	3			4				2	1
!	3	6	ja	ja	0			2		2		2			
!	5	10	ja	ja	0	1	1	4	2	3	1			3	2
!	3	6	ja	ja	10		2		2					2	
!	5	10	ja	ja	0	1	1	1	2	1		1	2	1	

- Roostervoorkeurstypes in de Desktop
    - Docenten kunnen soms kiezen om eerste uren vrij te willen, in ruil voor een extra dagdeel beschikbaarheid. In het Portal kan dat geregeld worden met roostervoorkeurstypes die zichtbaar gemaakt worden in het roosterwensenformulier.
    - Als docenten deze optie kiezen, moet de roostermaker daar wel inrichting voor aanmaken in de Desktop.

- Docenten die hiervoor kiezen worden in de Desktop toegevoegd aan een docentverzameling 'geen_1e'. Je kunt daar een uitgebreide randvoorwaarde voor aanmaken die de eerste uren vrijhoudt.

0	extra_opm	Roosterwensen			tv2
1	geen_1e	Roosterwensen			tv2
0	niet_na_7e	Roosterwensen			tv2
0	havo_bb	Kernteam	16		tv2
0	hv_ob	Kernteam	37		tv2
0	mavo	Kernteam	28		tv2
0	vwo_bb	Kernteam	18		tv2

Handleiding

Zie voor meer informatie over roosterwensen en roosterwensenformulieren ook onze handleiding:

Roosterwensen

Roosterwensen prioriteren

Blokkeren onbepaalde vrije dagen en dagdelen